

Nyhetsbrev

Høsten 2022

«Lindring i nord»

Kompetansetjeneste for lindrende behandling

Váidudandivššu gealboguovddáš

www.unn.no/lin

Foto: KGI

Nye avtaler skal gjøre det enklere å være pårørende

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utvikle verktøyet «pårørendeavtaler». Verktøyet skal legge til rette for gode rutiner for samarbeidet mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten. Formålet er å bidra til:

- Å imøtekomme pårørende sitt behov for å bli sett og tatt vare på.
- At rettighetene til pårørende blir fulgt opp.
- Dialog mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten.
- Gjensidig informasjonsutveksling mellom partene, med sikte på rolle- og forventningsavklaring.

Frist for oppdraget er 1. juli 2023. Les mer [her](#)

CSNAT©– endring av skjema

CSNAT© (The Carer Support Needs Assessment Tool) er et verktøy for kartlegging av pårørendes behov for støtte som omsorgsgivere ved alvorlig sykdom. CSNAT© ble oversatt til norsk i 2015 ved regional Kompetansetjeneste for lindrende behandling (KLB) Helse Sør-Øst. Skjemaet ble nylig endret til versjon CSNATv3. På bakgrunn av forskning er et nytt spørsmål lagt til, spørsmål 7. Det er også gjort endring fra fire svarkategorier til tre. I tillegg er det noen mindre språklige endringer. For å ta i bruk CSNAT© må man ha lisens og opplæring. For mer informasjon, ta kontakt med «Lindring i nord». Skjemaet finner dere [her](#).

Barnebøker om kreft på samisk

Det finnes få samiske bøker for barn om kreftsykdom og sykdom generelt. Det siste året har det pågått et tospråklighetsprosjekt mellom Kautokeino kommune og Sametinget. Prosjektet er finansiert av midler fra Sametinget og ledet av kreftkoordinator i Kautokeino. Det er oversatt to bøker; Da pappa fikk kreft (*Go áhčči oačču borasdávdda*) og Kjemomannen Kasper (*Kemo-Kasper ohcá suvrra borasdávdaeallaid*). Bøkene koster ingenting. Ta kontakt med kreftkoordinator i Kautokeino på [mail](mailto:)

Pasientbrosjyre - Pakkeforløp hjem for pasienter med kreft

Helsedirektoratet har utarbeidet en pasientbrosjyre om pakkeforløp hjem. Dere finner den [her](#)

Ny pasientrettighet: Koordinator i spesialisthelsetjenesten

Stortinget har vedtatt nye bestemmelser om samarbeid, samordning og barnekoordinator i 14 velferdstjenestelover med virkning fra 1. august 2022. En av lovparagrafene som er endret er § 2-5b i pasient- og brukerrettighetsloven. Bestemmelsen lovfester en rett til koordinator i spesialisthelsetjenesten, tidligere har man kun vært pliktig å tilby en koordinator. [Nasjonal veileder - Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator](#)

Godkjenning av legemiddelet Axicabtagene ciloleucel (Yescarta)

Yescarta ble den 18. oktober godkjent for bruk av Beslutningsforum. Det er et CAR-T-legemiddel som brukes i behandling av residivert eller refraktært diffust storcellet B-celle lymfom og primært mediastinalt B-celle lymfom, etter to eller flere linjer med systemisk behandling. CAR-T-behandling er en form for immunterapi basert på at celler høstes fra en kreftpasient, endres, og så settes tilbake i pasienten.

Forhåndssamtaler

På bakgrunn av *Stortingsmelding 24 (2019-2020) Lindrende behandling og omsorg* fikk Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide en forpliktende handlingsplan. Et av punktene i denne handlingsplanen var å «utarbeide, spre og implementere forhåndssamtaler». Det ble opprettet en arbeidsgruppe for å utarbeide Nasjonale faglige råd om forhåndssamtale ved forventet begrenset levetid. Dokumentet er planlagt ferdig ved årsskiftet, og vil være bygd opp på samme måte som [Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase](#).

Etterlattermappen på UNN er oppdatert

Etterlattermapper er veiledning, praktisk informasjon og trøst til de som har mistet noen på sykehuset. Tidligere bestod mappen av flere løse ark og brosjyrer, nå er den samlet i ett hefte, og har blitt både visuelt og språklig forbedret. Mappen er også blitt tilpasset bruk i hele UNN. Dere finner etterlattermappen på både norsk og nordsamisk [her](#)

Faglig påfyll

Tilskuddsmidler til kompetansehevende tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

Kommuner anbefales å søke om tilskuddsmidler.

Søknadsfrist vil være 01.03.2023.

Rapporteringsfrist for dette årets tilskuddsmidler er også 01.03.2023.

Følg med på nettsiden til Statsforvalteren for mer informasjon

[Til nettsiden](#)

Ledig stilling som fagutviklingssykepleier ved «Lindring i nord»

Ønsker du å bidra til kompetanseheving, nettverksarbeid, fagutvikling og forskning? Dette er hovedoppgavene hos oss i «Lindring i nord». Søk gjerne!

Søknadsfrist: 17.11.2022

Se utlysningstekst [her](#)

12. internasjonale konferanse PRC (European Palliative Care Research Centre)

Når: 16-18.november 2022

Hvor: Aarhus, Danmark. Les mer [her](#)

3 dagers kurs lindrende behandling

Når: 1.-3.mars 2023.

Hvor: Store auditorium, UNN Tromsø

Følg med [her](#)

Barnepalliasjonskonferansen 2023

Når: 20.-21.mars 2023

Hvor: Gardermoen og digitalt

Les mer [her](#)

Fagfeltnytt

Revised recommendations on standards and norms for palliative care in Europe from the European Association for Palliative Care (EAPC): A Delphi study

Payne et.al (2022). *Palliative care*.

I 2009 publiserte EAPC anbefalinger for standarder og normer for palliasjon i Europa. De fleste anbefalinger har vært uendret siden da. Målet med studien var å fremkalle konsensus om standarder og normer for palliativ behandling i Europa, tatt i betraktning utviklingen siden 2009. [Les artikkelen her](#).

An Update on Prevalence, Assessment, and Risk Factors for Sleep Disturbances in Patients with Advanced Cancer— Implications for Health Care Providers and Clinical Research

Jakobsen G., Gjeilo K.H, Hjermstad M.J og Klepstad, P (2022). *Cancers*.

Artikkelen fokuserer på søvn hos pasienter med langtkommet kreft. Pasienter med langtkommet kreft opplever flere symptomer, med varierende intensitet og alvorlighetsgrad under sykdommen. Disse pasientene bruker flere medisiner, inkludert opioider, som kan påvirke søvnkvaliteten. Søvnforstyrrelser er vanlig hos kreftpasienter, det reduserer toleransen for andre symptomer, og svekker livskvaliteten. Til tross for høy utbredelse og negativ innvirkning, blir dårlig søvnkvalitet ikke avdekket. I denne artikkelen presenteres anbefalinger om sønvvurdering hos pasienter med avansert kreft. [Les artikkelen her](#).

Trajectory of health-related quality of life during the last year of life in patients with advanced non-small-cell lung cancer

Kristensen et.al (2022) *Supportive care in Cancer*.

Målet med denne studien var å evaluere helserelatert livskvalitet gjennom det siste året av livet for pasienter med langtkommet ikke-småcellet lungekreft (NSCLC). Samt å utforske når og i hvilken grad forverring av symptomer og fysisk funksjon akselerer mot slutten av livet. [Les artikkelen her](#).

For mer nytt fra palliativ forskning, se gjerne nettsidene til KLB Sør-Øst [her](#)

Vi ønsker dere en fortsatt fin høst